

בית המשפט המחוזי חיפה

25 ספטמבר 2020

ע"ו 67706-12-19 פלוני נ' מרכז בריאות הנפש
מזרע (מזור) ואח'

השופט ש' ברלינר

בפני:

פלוני

המערער:

נגד

הוועדה הפסיכיאטרית - מרכז בריאות הנפש מזרע
(מזור)

המשיבה:

פסק דין זה ניתן לפרסום

פסק דין

1. ערעור על החלטת הוועדה הפסיכיאטרית מיום 25.12.19, בדיון לפי ס' 10(ג) לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א - 1991 (להלן – החוק), לפיה הוארך אשפוזו הכפוי של המערער בבית החולים לתקופה נוספת של חודש ימים, עד ליום 22.1.20.
2. המערער יליד 1998, רווק, בגיל 12 החל לשתות אלכוהול, מגיל 13 מעשן מריחואנה, נזקק למעקב, שוחרר מהצבא לאחר שירות משך כשנה מסיבה פסיכיאטרית, אחר כך גר אצל קרוביו, ובהמשך בדירה שכורה ברמת גן, ולבסוף חזר לבית הוריו, חלה החמרה במצבו הנפשי, ובתאריך 15.12.19 הוצאה בעבורו הוראת אשפוז, בה נרשם כי הוא החל להתנהג מוזר, "שפך בנזין בבית. נשכב על הכביש. ... נבדק. ... בבדיקה באי שקט. חשיבה לא מאורגנת. מנסה לנגוע בבודק. מחשבות שווא שיש לו כנפיים. ... נשכב על הכביש כדי להתחבר לאדמה. אפקט מאני. על סף התפרצות. החולה במצב פסיכוטי מלווה סיכון פיזי מיידי. ..."
3. ביום 18.12.19 דחתה הוועדה את עררו של המערער על הוצאת ההוראה; ההוראה הוארכה; ביום 22.12.19 נדחה עררו של המערער על הארכת ההוראה, ובתאריך 25.12.19 ביקש המנהל מן הוועדה להאריך את אשפוזו הכפוי של המערער בבית החולים לתקופה נוספת של חודש ימים.
4. הוועדה בדקה את המערער ובדו"ח מיום 25.12.19 נרשם כי הוא "נבדק במחלקה עקב התנהגות סוערת, לפי הדיווח היה אלים מאוד וכמעט שתקף את הרופאה המטפלת. בבדיקה מתוח. מדבר בשטף. בולטות תופעות דיסטוניות. בהאטה פסיכומוטורית ... מוסר על תנודות

בית המשפט המחוזי חיפה

25 ספטמבר 2020

ע"ו 19-12-67706 פלוני נ' מרכז בריאות הנפש
מזרע (מזור) ואח'

קיצוניות במצבי רוח במשך כל החיים. ... "יותר עצבני". מגלה מחשבות שווא של יחס ורדיפה 'מחשבות חותכות את הלשון ... עוקבים אחריי ...". חסר תובנה למצבו ולצורך בטיפול. שיפוט ובוחרן המציאות פגומים במידה ניכרת". הוועדה העריכה כי יש במערער מסוכנות לעצמו ולאחרים ברמה גבוהה, שללה לנוכח המסוכנות חלופת אשפוז, האריכה כאמור את האשפוז כפי בקשת המנהל, וסיכמה כי "מדובר במטופל המוכר למערכת הפסיכיאטרית האמבולטורית החל מגיל 17, עקב גלים פסיכוטיים מאניים, היפומאניים ודיכאוניים. זהו אשפוזו הראשון, ... בבדיקתו שרוי במצב פסיכוטי פעיל, ללא כל תובנה למצבו ולצורך בטיפול תרופתי. ... אך אתמול גילה תוקפנות פיזית ואיים על רופאת המחלקה. שיפוט ובוחרן המציאות פגומים במידה ניכרת. אביו ואחיו של המטופל הופיעו בפני הוועדה והעידו על מעשיו המסוכנים טרם אשפוזו, כולל טיפוס על סולמות ושכיבה על הכביש. הביעו תמיכתם בהמשך האשפוז".

5. המערער מבקש כי אתערב בהחלטת הוועדה ואשחרר אותו מן האשפוז. בדעתו לחזור ולגור בדירה אותה שכר בשעתו ברמת גן, וכן אל מקום עבודתו בחנות הנעליים, שם "מנהל הסניף מחכה לי", הסביר. לטענתו, אין בו מסוכנות, הוא לא פגע באף אדם, "אני משתדל", כך הסביר, "שלא לפגוע כבר 21 שנה"; לא זכור לו אם איים על הרופאה, אך "טיפול על סולמות ושכיבה על הכביש, זה קרה". מצבו השתפר, "בגלל 3 שבועות שהייתי בתוך בועה בבית החולים", זה כשבועיים הוא נוטל את התרופות, "ואני לא יודע אם זה משפיע עלי לטובה או לא". עוד אמר כי "ישנם 2-3 אחים שעוקבים אחרי. עברו קצת על הזכויות שלי ועל הפרטיות שלי, הם הגזימו. אני לא אנקוט בשמות כדי לא לפגוע באף אחד."

6. לאחר שעיינתי בחומר המונח בפניי ושקלתי את טענות המערער, אני מחליט לדחות את הערעור.

7. מדובר באשפוז כפוי ראשון של אדם צעיר, אשר מוכר למערכת הפסיכיאטרית מגיל 17. הוא התקבל לאשפוז בשל מצב פסיכוטי חריף, לאחר תהליך של החמרה משך כשבועיים במצבו הנפשי, עזב את המרכז, חזר לבית ההורים, שבר כוש בבית, טיפס לגובה על סולמות, שפך בנזין בפינת עישון, שכב עלך שפת הכביש, טען שכך הוא מתחבר לאדמה, ואז הובא למיון על ידי אחיו.

8. בבדיקה הוברר בין היתר כי התמצאותו חלקית בזמן ובמקום, טון ונפח דיבור מוגבר, חשיבה לא מאורגנת, חסר גבולות, בחנות הוא מקפץ נעליים באוויר, לא ניתן לשלול התנהגות הלוצינטורית, אפקט מאניפורמי, סף גירוי נמוך על סף התפרצות, חסר תובנה עם פגיעה ניכרת בשיפוט המציאות.

בית המשפט המחוזי חיפה

25 ספטמבר 2020

ע"ו 19-12-67706 פלוני נ' מרכז בריאות הנפש
מזרע (מזור) ואח'

9. גם בבדיקה על ידי הוועדה הוברר כי הוא סובל ממצב פסיכוטי אקוטי, על רקע של שימוש בסמים ובאלכוהול. מחמת מצבו נשללה חלופת אשפוז, והמסוכנות הוערכה ברמה גבוהה.

10. ערכאת הערעור שוקלת להתערב בהחלטת הוועדה אם נפל פגם של ממש בעבודתה, כגון שלא עמדו בפניה מלוא הנתונים הצריכים להישקל לצורך החלטתה, או כאשר מסקנתה אינה מתיישבת עם תמונת המצב הנגלית לעיניה הכוללת את העבר הרחוק (כאן: השימוש בחומרים ובאלכוהול מגיל מוקדם), העבר הקרוב (כאן: המעקב והשחרור מהצבא מסיבה פסיכיאטרית), הקורה עם המערער ערב האשפוז (אי יציבות במגורים ובתעסוקה, טיפוס על סולמות, שפיכת בנזין, שכיבה על האדמה), הבדיקה וממצאיה שהעלו קיומן של מחשבות שווא ופגיעה ניכרת בבוחן המציאות, והאירוע יום אחד לפני דיון הוועדה של איום על רופאת המחלקה. כל זה יחד משתלב ותואם את החלטת הוועדה והערכה בדבר מצב נפשי הפוגע במידה ניכרת בתובנה ובשיפוט, משפיע על התנהגות המערער, כך שההערכה באשר למסוכנותו, נראית סבירה ומיוסדת לא רק על הבנת הרופאים את המחלה מהלכה וביטוייה, על פי מומחיותם הרפואית, אלא גם את הקורה בגלל המחלה, במציאות. כל זה מאשר את קיומם של תנאי החוק לצורך האשפוז הכפוי והארכתו.

11. אמנם, המערער לא פגע כדבריו, עד כה פיזית באיש, וגם לא בעצמו, אך האשפוז האזרחי הכפוי נועד להתקיים נוכח המסוכנות והחשש, לרוב המידי, אך הממשי, כי בהעדר טיפול והשגחה יתממש הסיכון. שאז, אפשר שלאחר הפגיעה הפיזית, לא יהיה מנוס מהתערבות משטרתית, מעצר, הגשת כתב אישום, והוצאת צו אשפוז, הליך החמור בהרבה מזה האזרחי.

12. אסכם: מדובר באשפוז ראשון, בו יש לנקוט משנה זהירות, המיועד להביא לשיפור במצב נפשו של המערער, להפחתת החשש להתממשות המסוכנות שבו נוכח פעילות המחלה ופגיעתה הניכרת בשיפוט ובבקרת המציאות שלו. פגיעה זו, והמסוכנות שבעקבותיה, מצדיקות את האשפוז הכפוי, וגם לדברי המערער "אני חושב שהמצב שלי השתפר בהחלט, בגלל 3 שבועות שהייתי בתוך בועה בבית החולים". האבחנה היא מצב פסיכוטי אקוטי העשוי לחלוף במהרה, יש לקוות כי לא יהיה צורך והכרח בהארכת האשפוז פעם נוספת, אך כיום, במצב הנוכחי, מטרה זאת של שיפור יציב במצב הנפשי שיש עימו הפחתת מסוכנות תוך החזרת החולה לחיים מחוץ לבית החולים, טרם הושגה.

13. לאור כל האמור, איני מתערב בהחלטת הוועדה, הנשארת בעינה.

14. הערעור נדחה.

ניתן היום, ט' טבת תש"פ, 6 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי חיפה

25 ספטמבר 2020

ע"ו 67706-12-19 פלוני נ' מרכז בריאות הנפש
מזרע (מזור) ואח'

גרסה זאת של הפסק הניתנת לפרסום נחתמה היום, ז' תשרי תשפ"א, 25 ספטמבר 2020.

שמואל ברלינר, שופט עמית